

Dönem : 3
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 312

Cumhuriyet Senatosu İstanbul üyesi M. Halûk Berkol ve İstanbul milletvekili Orhan Cemal Fersoy'un, ekspres yollar ve İstanbul çevre yolu projesi sahasındaki gecekonduların tasfiyesi hakkında kanun teklifi ve Anayasa, Maliye, İmar ve İskân, Bayındırlık ve plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu 40 nolu Geçici Komisyon raporu (2/385)

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekspres yollar ve İstanbul Çevre yolu Projesi sahasındaki gecekonduların tasfiyesi hakkındaki kanun teklifimizi ve gerekçesini ilişikte takdim ediyoruz.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla rica ederiz. 23 Temmuz 1970

İstanbul Senatörü
M. Halûk Berkol

İstanbul Milletvekili
Orhan Cemal Fersoy

G E R E K Ç E

İstanbul Boğazi çevre yolları ile ekspres yolların yapılması plân icabı kararlaştırılmış bulunmaktadır. Memleketimiz için her bakımdan ve özellikle ekonomik yararlar bakımından hayati önem taşıyan İstanbul Boğazi çevre yollarının biran evvel yapılmasını ve zamanında halkın hizmetine arz edilmesini sağlamak maksadıyla hazırlanan bu kanun teklifinde, yol proje sahasına giren ve tasfiyesi zorunlu bulunan gecekonduların sakınlarının açıkta bırakılmaması ve mağduriyetlerine meydan verilmemesi düşüncesi önplânda yer almıştır.

Tasfiye edilecek gecekonduların yerine mümkün olan süratle ve en kısa bir zamanda yeni mesken ve altyapı tesisleri inşa etmek bu meskenleri hak sahiplerine tevzi ve tahsis etmek için gerek deprem ve gerekse sair tabii âfetlerle yıkılan köy ve kasabaları yeniden inşa etmekle çok yüklü ve geniş bir faaliyet programı içinde bulunan İmar ve İskân Bakanlığının esas görevleri meyanında bulunmakla beraber genel gecekondular konusundan ayrı ve takibedilen maksada uygun olarak özel bir kanun konusu yapılması zarureti hâsıl olmuştur.

İşin büyük önemi ve müstaceliyeti göz önünde tutularak ekspres yollar ve İstanbul çevre yolu projesi sahasına giren gecekonduların kamulaştırılması, kaldırılması ve bunların yerine altyapı tesisleri ile birlikte yeniden bina inşa ve tahsisi görevinin, sözü geçen çevre yollarını yapmakla görevli bulunan, büyük teknik güce sahip, imkânları geniş ve inşaat konusunda en yetkili Bakanlık olan Bayındırlık Bakanlığınca yapılmasının sağlyacağı faydalar sonsuzdur.

Bu konuda ayrıca Bayındırlık Bakanlığı, İmar ve İskân Bakanlığına yardımcı olarak bu görevi yaparken tasfiye edilecek gecekonduların yerine süratle yenilerini inşa edecek ve maliyetleri ile birlikte İmar ve İskân Bakanlığına devredilecekler. Böylece tasfiye edilecek gecekonduların işgal etmiş buldukları sahadan geçecek çevre yollarının inşası da imkân dâhilâne girecektir. Aksi

takdirde plân gereğince yapımı kararlaştırılmış bulunan İstanbul Boğazı çevre yolları ile ekspres yolların gecikmesi, iç ve dış ödemeler bakımından gayrimelhuz mahzurlar ve külfetler doğurması ihtimali de göz önünde tutularak bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

Teklif eden
İstanbul Senatörü
M. Halûk Berkol

Teklif eden
İstanbul Milletvekili
Orhan Cemal Fersoy

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. 2/385
Karar No. 2

27 . 4 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi M. Halûk Berkol ve İstanbul Milletvekili Orhan Cemal Fersoy'un, Ekspres yollar ve İstanbul Çevreyolu projesi sahasındaki gecekonduların tasfiyesi hakkında kanun teklifi, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gerekçede arz ve izah olunan hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilerek, Teklif, kanun başlığı ve maddeler üzerinde yapılan değişikliklerle kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyonu Başkanı
Kastamonu
O. Deniz

Sözcü
Burdur
N. Yavuzkan

Kâtip
Bursa
N. Atlı

Artvin
M. Rona

Dişarbakır
S. Savcı

Erzurum
N. Gacirođlu

Erzurum
S. Aras

Ğiresun
H. İpek
İmzada bulunamadı

İçel
M. Arıkan
İmzada bulunamadı

Samsun
Söz hakkım mahfuz
I. Kılıç

Tokat
R. Önder
İmzada bulunamadı

Zonguldak
K. Nedimođlu

C. S. İSTANBUL ÜYESİ M. HALUK BERKOL
VE İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ORHAN
CEMAL FERSOY'UN TEKLİFİ

**Ekspres Yollar ve İstanbul çevreyolu projesi
sahasındaki gecekonduların tasfiyesi hakkında
kanun teklifi**

MADDE 1. — Ekspres yollar ve İstanbul çevre yolu projesi sahasına dâhil ve 775 sayılı Gecekondular Kanununun kapsamına giren veya girmiyen gecekonduların tasfiyesi için sözü geçen kanunun ilgili hükümlerini uygulamaya Bayındırlık Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2. — Gereklî giderler (Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili bölümünden yapılacak aktarma ile sağlanır.

İnşaatla ilgili harcamalarda, 775 sayılı Kanununun 33 nci maddesinin 2 nci fıkrası uygulanır.

MADDE 3. — Bayındırlık Bakanlığı, bu kanuna göre yaptığı konut ve alt yapı tesislerini, maliyet bedelleri ile birlikte, tevzi ve tahsis edilmek üzere, İmar ve İskân Bakanlığına devreder.

Tahsiste, Bayındırlık Bakanlığının vereceği listeye öncelik tanınır.

İmar ve İskân Bakanlığı, borçlandırmayı ve diğer işlemleri kendi usullerine göre yürütür.

MADDE 4. — Birinci maddenin kapsamı içindeki hak sahiplerinden evini kendi yapmak üzere arsa veya kredi almak isteyenler için, T. C. Emlâk Kredi Bankasında, Bayındırlık Bakanlığı adına bir fon tesis edilir. T. C. Emlâk Kredi Bankası, Bayındırlık Bakanlığının izni ile, bu fondan yapılacak ödemeleri 775 sayılı Gecekondular Kanununun 15 nci maddesinde bahsi geçen usullere ve yönetmeliğe göre yürütür.

Bu işlemler de 3 nci madde hükümlerine göre İmar ve İskân Bakanlığına devredilir.

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

**İstanbul Boğaz Köprüsü ve çevreyolu projesi
sahasındaki gecekonduların tasfiyesi hakkında
Kanun.**

MADDE 1. — İstanbul Boğaz Köprüsü ve çevre yolu projesi sahasına dâhil ve 775 sayılı Kanunun kapsamına giren veya girmiyen ve 23 . 7 . 1970 tarihine kadar inşa edilmiş olan gecekonduların tasfiyesi için sözü geçen kanunun ilgili hükümlerini uygulamaya Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — Gereklî giderler (Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili bölümlerinden (Kamulaştırma ve satınalma tertipleri dâhil) tefrik edilerek bütçe kanunları gereğince Bayındırlık Bakanlığı bütçesinin özel tertiplerine intikal ettirilecek ödeneklerle sağlanır.

İnşaatla ilgili harcamalarda, 775 sayılı Kanununun 33 nci maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

MADDE 3. — Bayındırlık Bakanlığı bu kanuna göre yaptığı konut ve alt yapı tesislerini, maliyet bedelleri ile birlikte, tevzi ve tahsis edilmek üzere, İmar ve İskân Bakanlığına devreder. Tahsiste, Bayındırlık Bakanlığının vereceği listedeki sıra uygulanır. İmar ve İskân Bakanlığı, borçlandırmayı ve diğer işlemleri kendi usullerine göre yürütür.

MADDE 4. — Birinci maddenin kapsamı içindeki hak sahiplerinden evini kendi yapmak üzere proje, arsa ve kredi almak isteyenler için, T. C. Emlâk Kredi Bankasında, 775 sayılı Kanununun 14 nci maddesi gereğince teşkil edilmiş olan fondan ayrılacak veya Karayolları Genel Müdürlüğüne bütçenin 2 nci maddede belirtilen tertiplerinden bankaya yatırılacak paralarla Bayındırlık Bakanlığı adına bir fon tesis edilir. T. C. Emlâk Kredi Bankası, Bayındırlık Bakanlığının izni ile, bu fondan yapılacak ödemeleri, 775 sayılı Gecekondular Kanununun 15 nci maddesinde bahsi geçen usullere ve yönetmeliğe göre yürütür. Bu işlemlerde 3 nci madde hükümlerine göre İmar ve İskân Bakanlığına devredilir.

(Teklif)

MADDE 5. — Diğer kanunlardaki bu kanuna aykırı hükümler uygulanmaz.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Geçici Komisyonun değişikliği)

MADDE 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Teklifin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Teklifin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.